

El "Programa Jove" del Museu d'Art de Cerdanyola

Orlando Barrial i Jové

Marta Huete casanovas

Cerdanyola del Vallès, abril de 2018

Més enllà de les tasques habituals dels museus com la conservació, documentació i exhibició del patrimoni, entenem que una de les funcions importants que cal desenvolupar és la implicació directa amb l'entorn immediat que acull el museu. D'entre els diversos sectors de públic usuari i potencial, els tècnics hem detectat un buit entre determinades edats. Especialment dirigit a aquest sector, des del 2013 hem anat dissenyant el que anomenem **Programa Jove** i s'ha anat bastint una xarxa de complicitats i activitats, on els joves en són protagonistes, per acostar-nos a aquest sector de tant difícil accés.

Objectius bàsics

Aquesta voluntat d'implicació amb l'entorn, va molt més enllà del fet d'aconseguir un públic que de manera activa visiti les instal·lacions i/o participi en les activitats habituals de difusió que desenvolupa el MAC. En aquest grup d'edat, que podríem establir de manera aproximada entre els 15 i els 25 anys d'edat, es troben joves amb vocació artística, que fan batxilletats artístics, que estudien a escoles d'art o que bé de manera autodidacta, inicien el seu camí dins de la producció artística. Alguns han fet les seves primeres exposicions, alguns es mouen en cercles fora de l'àmbit local, altres busquen on mostrar el seu treball...

1. Un objectiu bàsic del programa és **detectar el talent i donar-li suport** per tal que aquests joves puguin desenvolupar millor la seva tasca com artistes emergents. En la mesura del possible i amb les limitacions que tenim (pressupostàries, de personal, d'instal·lacions...), des del museu **podem facilitar diversos serveis d'utilitat** per a aquest sector.
2. Un segon objectiu és que el **museu serveixi a la societat de manera activa**. Igual que el MAC treballa altres públics amb necessitats especials (gent gran, salut mental, públic escolar, universitaris...) i cada sector necessita un "programa a mida" atesa la seva especificitat, també aquest públic jove necessita d'un programa específic.

Línies de treball

Una de les característiques del "sector jove" és que rarament vindran al museu i menys amb la idea de trobar-hi suport. Així que és des del museu que hem d'anar a buscar-lo i trobar la manera d'implicar-lo.

1. Cal una recerca de joves creadors actius. Per a això s'utilitza el contacte amb centres educatius, el "ganxo" d'algunes activitats i els contactes personals entre joves i el seguiment a les xarxes socials.
2. Creació d'una xarxa. Amb les diverses activitats es va elaborant una base de dades sobre joves actius.
3. Oferta d'activitats. Activitats a mida que ofereixin alguna mena d'atractiu.
4. Tutories, seguiment i suport. Es potser la part més complexa.
5. Potenciar iniciatives interessants. Entre els projectes que hem donat suport destaquem el **Festival [C]Screen** i la revista de fotografia analògica **Carrete**.
6. Oferta d'espais expositius. A mida de les necessitats.

Activitats en marxa

El programa basa el seu esquelet en un seguit d'activitats que s'han anat creant i millorant amb els anys. Pensem que el MAC va néixer al 2009 i només portem 8 anys i escaig de vida. El cas és que treballem amb activitats *low cost*, de baix pressupost, que permeten la seva continuïtat i revisió en el futur. És en el treball tècnic i en temps on s'emercen més recursos. Ara farem un repàs a aquestes activitats:

El Nit Lab MAC. Tancats al museu s'organitza conjuntament amb el programa de Lletres del Servei de Cultura i amb el Servei de Joventut. És una activitat complexa que té diverses fases. Una nit, a l'entorn de Tot Sants, es fa una tancada al museu entre les 20 i les 2h de la matinada. Els participants

es divideixen en dos grups, prèviament establerts: il·lustradors i redactors. La primera part, que és comuna, vol esperonar el misteri i induir a la creativitat, a través d'alguna activitat lúdica i cultural que acosti els participants al coneixement dels "misteris" que oculta el museu en el seu fons i alhora de les tradicions catalanes vinculades al dia dels difunts. Després es fa una pausa per sopar plegats i tot seguit es divideixen en espais diferents els il·lustradors i els redactors. Els redactors s'agrupen en grups de 3-4 persones, i cada grup treballa conjuntament i en xarxa un relat tenint com a referent un escriptor professional que els guia en la seva tasca. Al final de la nit surten diversos relats i també tot un conjunt d'esbossos per il·lustrar-los que hauran de ser lliurats en el termini d'una setmana. El resultat final és una publicació de contes redactats i il·lustrats pels joves participants, amb un premi específic que es lliura dins dels Premis Literaris de Cerdanyola del Vallès.

La **Mostra de Curtmetratges de Cerdanyola**, sota el títol de la "La vida és curta". A la nostra ciutat hi ha una producció audiovisual molt dinàmica, especialment de productors joves. Un cop l'any es convoca la Mostra i se seleccionen treballs que són visionats i comentats pels autors en el marc del Dia Internacional dels Museus. Atès que el curtmetratge rarament entra en cercles comercials, la mostra vol donar visibilitat a aquestes treballs.

Stage d'Art. Activitat per a joves de batxillerat artístic que ofereix tutories d'artistes professionals locals sobre un tema determinat que resulti complementari a la seva formació artística i que l'ensenyament reglat no els ofereix. Fins ara hem treballat l'escultura, la fotografia, el cartellisme, la pintura de retrat i el comic; per aquest 2018 està previst el grafiti. L'activitat no és un curs, sinó una estada (aproximadament d'una setmana) amb l'artista de manera que els pugui transmetre la seva experiència i els joves puguin interactuar amb ell. Se solen combinar espais de treball entre el taller de l'artista i el museu i es fa al mes de juliol, quan els alumnes han acabat el curs acadèmic.

Exposicions en aquells casos que el format i la qualitat de la producció ho permeti. Per a això es compta amb diversos espais i aparadors, des del propi museu a una sala d'exposicions de la Biblioteca Central de Cerdanyola o la pròpia Mostra d'Art i Joves. Aquest 2017-2018, per exemple, hem tingut tres artistes joves emergents exposant a l'Espai Arc del museu; sota el títol genèric de **Tot revisitant Smith**, hi ha hagut un cicle de tres exposicions reinterpretant l'obra d'Ismael Smith i vinculant-ho a l'exposició que s'ha fet al MNAC sobre aquest autor. Aquesta experiència va ser especialment gratificant perquè també hi van participar altres dos joves en els textos i disseny.

Mostra d'Art i Joves. Cada any, un dissabte de setembre, el jardí del museu es converteix en un gran expositor de talent jove, en forma de carpes per equips o estils. Aquí s'exposa també la feina que s'ha fet al juliol durant l'Stage d'Art. Paral·lelament, els participants proposen activitats que es duen a terme durant el dia i per la tarda hi ha un taller de grafiti guiat per un expert. Atès que les arts tenen molts vessants, també tenen oportunitat de mostrar el seu talent els músics joves i durant tot el dia el jardí gaudeix d'actuacions d'estils molt diversos.

Seguiment de la creació dels joves de Cerdanyola. A partir de la xarxa que s'ha anat creant i dels contactes de les diferents activitats, es mira de mantenir contacte continuat, també amb la tramesa d'informació d'interès.

Tutories. Visites presencials per oferir suport. Es dona importància a la comunicació activa, mantenir el vincle amb els creadors i donar-los suport. Els temes poden ser molt variats, des d'engegar un projecte nou, presentar-se a una beca, necessitat de contactes professionals.....

Perspectiva de futur

Com hem dit, el baix cost permet una continuïtat sense estralls. La xarxa de talent no pot sinó créixer. Les activitats es van polint a mesura que es detecten coses a millorar. De fet, la gràcia del **programa jove** no és l'ambició d'un projecte cridaner i pompós, sinó l'ús d'un seguit d'estratègies a l'abast per fer un treball que es va bastint en el dia a dia. L'augment de contactes i implicació dels joves fan créixer a poc a poc el projecte.
